

[Vagn Bro.]

undervisningsminister, at de af hr. Lander begåede tjenstlige forseelser måtte siges at have været af en sådan karakter, at det var berettiget at meddele ham afsked med $\frac{3}{4}$ pension. Dette er anledningen, og det bør danne indledningen til denne sag. Når chefen nu 6 à 7 år efter, at han krævede hr. Landers omgående afsked, formentlig også til sikring af personalets tary, uden forhandling egenmægtigt kalder ham tilbage, må man forbavses derover. Det må da for en uheldet betragtning, hvis man vil bruge ordet urostifter, være ham, der er dette.

Nu er hertil kommet, øjensynlig i nøje forbindelse med hr. Landers bortrejse og hans afsked, at hr. Schaufuss også pludselig er gået. Det er med hensyn til disse problemer, jeg tillader mig at spørge den højtærede minister om den seneste udvikling.

Må jeg lige føje til, at den højtærede minister sidste gang i sit svar udtalte, at fire medlemmer af tilsynsrådet var for hr. Landers gæsteoptræden. Da spørgsmålet var sluttet, fik jeg af et af medlemmerne, det ærede medlem hr. Hvidberg, at vide, at han ikke hørte til de fire, men at han havde stillet sig på det standpunkt, at han kunne gå med, hvis balletten også var enig deri.

Jeg tillader mig herefter at stille dette spørgsmål: kan undervisningsministeren oplyse folketinget om den seneste udvikling vedrørende den kgl. ballet, efter at også den hidtilværende balletmester med få timers varsel har forladt sin stilling som balletmester?

Undervisningsministeren (Jørgen Jørgensen): Den 4. juni i fjor spurgte det ærede medlem hr. Vagn Bro mig, om jeg billigede, at man truede med at afskedige folk, der ikke agtede at optræde med en leder, der for nu 7 år siden unddrog sig et tjenstemandsforhør og rejste ud af landet. I mit svar — jeg henviser til Folketingstidende 1957-58, spalte 5297 — sagde jeg til det ærede medlem, at jeg ville anse det for yderst betænkeligt, om man fra folketinget gav udtryk for, at gældende regler og ansættelsesvilkår for tjenstemændene i en statsinstitution ikke skulle overholdes.

Jeg tror ikke, at det ærede medlems fore-

spørgsel dengang bidrog til at skabe ro om forholdene inden for balletten. En sådan forespørgsel kunne med rette eller urette give ballettens medlemmer det indtryk, at der her i folketinget var kredse, der støttede den opfattelse, at love og regler for tjenstemænds adfærd i tjenesten ikke nødvendigvis behøvede at overholdes.

Siden da har Balletforeningen indbragt den sag, som forespørgslen drejede sig om, for folketingets ombudsmand. Ombudsmanden svarede den 8. december klart og utvetydigt, at Harald Landers forhold til tjenstemandsundersøgelsens fulde gennemførelse ikke kunne give tilstrækkelig begrundelse for, at teaterledelsen skulle være juridisk eller moralsk afskåret fra at engagere Lander til gæsteinstruktion. Med hensyn til den kunstneriske vurdering af Landers virksomhed og evner som koreograf ville ombudsmanden ikke tage stilling, men han udtalte, at teaterledelsens syn herpå falder inden for rammerne af et skøn, som balletkorpset må respektere. Og sluttelig siger ombudsmanden, at der ikke ved gæsteengagementet af Harald Lander er truffet en afgørelse, der af ham kan kritiseres som en i forhold til balletkorpset eller offentligheden urimelig afgørelse.

Hermed havde jeg ventet at denne sag i relation i alt fald til offentligheden havde været afgjort,

Men knap en uge efter tvang balletkorpset den hidtidige balletmester bort ud fra den betragtning, at han uden korpsets vidende havde understøttet teaterledelsen i dens synspunkt om hensigtsmæssigheden i engagementet af Harald Lander som gæsteinstruktør, og samtidig udsendte 12 af ballettens solodansere en erklæring om, at de kunstnerisk måtte have ret til at afslå ethvert samarbejde, der stred mod deres kunstneriske overbevisning,

En sådan handle måde og en sådan opfattelse er så fuldstændig i strid med den af folketinget vedtagne lov om det kgl. teater og denne lovs motiver med hensyn til teaterledelsens, teaterchefens ansvar og myndighed, at jeg må tage bestemt afstand herfra. Breder den opfattelse sig på teatret, at de enkelte kunstnere uden selvstændigt ansvar skal have afgørende indflydelse på, hvad der skal opføres og ikke opføres, hvem der skal engageres og ikke engageres,